

**GENERALNY INSPEKTOR
OCHRONY DANYCH
OSOBOWYCH**

Michał Serzycki

Warszawa, dnia 18 czerwca 2009 r.

DOLiS/DEC-532/09

dot. DOLiS-440-215/08

DECYZJA

Na podstawie art. 104 § 1 ustawy z dnia 14 czerwca 1960 r. Kodeks postępowania administracyjnego (Dz. U. z 2000 r. Nr 98, poz. 1071 z późn. zm.) oraz art. 12 pkt 2, art. 22 oraz art. 23 ust. 1 pkt 2 ustawy z dnia 29 sierpnia 1997 r. o ochronie danych osobowych (Dz. U. z 2002 r. Nr 101, poz. 926 z późn. zm.) w związku z art. 105 ust. 4 oraz art. 105a ust. 3 i 4 ustawy z dnia 29 sierpnia 1997 r. Prawo bankowe (Dz. U. 2002 r. Nr 72 poz. 665 z późn. zm.), po przeprowadzeniu postępowania administracyjnego w sprawie wniosku Pana **K**, reprezentowanego przez adwokata Pana **O z Kancelarii Adwokackiej**, o wydanie decyzji nakazującej Bankowi, usunięcie jego danych osobowych ze zbioru danych Biura Informacji Kredytowej,

odmawiam uwzględnienia wniosku.

Uzasadnienie

Do Biura Generalnego Inspektora Ochrony Danych Osobowych wpłynął wniosek Pana **K**, zwanego dalej Skarżącym, reprezentowanego przez adwokata Pana **O z Kancelarii Adwokackiej**, o wydanie decyzji nakazującej Bankowi, zwanego dalej Bankiem, usunięcie jego danych osobowych ze zbioru danych Biura Informacji Kredytowej, zwaną dalej BIK.

W toku postępowania przeprowadzonego w niniejszej sprawie Generalny Inspektor Ochrony Danych Osobowych ustalił następujący stan faktyczny :

1. Bank pozyskał dane osobowe Skarżącego w związku z zawarciem ze Skarżącym w dniu 15 stycznia 2001 r. umowy pożyczki.
2. Dane osobowe Skarżącego zostały przekazane przez Bank do BIK w dniu 4 lipca 2001 r. w zakresie dotyczącym ww. umowy.

3. Skarżący dopuścił się zwłoki powyżej 60 dni w spełnieniu świadczenia wynikającego z ww. umowy, jednakże Bank nie poinformował go o zamiarze przetwarzania informacji stanowiących tajemnicę bankową w bazie BIK po wygaśnięciu zobowiązania bez jego zgody.
4. W dniu 20 lutego 2001 r. pomiędzy Bankiem a BIK została zawarta umowa w sprawie zbierania i udostępniania informacji o wierzytelnościach oraz o obrotach i stanach rachunków bankowych, która stała się też podstawą do udostępnienia BIK danych osobowych Skarżącego.
5. W dniu 25 kwietnia 2007 r. Bank dokonał cesji wierzytelności Skarżącego na rzecz Towarzystwo Funduszy Inwestycyjnych, działającego na rzecz Sekurytyzacyjnego Funduszu, a następnie przekazał do BIK w dniu 12 maja 2007 r. informację o zamknięciu rachunku w dniu 25 kwietnia 2007 r.
6. W związku z upływem w dniu 16 czerwca 2008 r. okresu przejściowego, o którym mowa w art. 6 ustawy z dnia 15 kwietnia 2005 r. o zmianie ustawy o ochronie informacji niejawnych oraz niektórych innych ustaw (Dz. U. Nr 85, poz.727), BIK zaprzestał przetwarzania danych Skarżącego w celach oceny zdolności kredytowej i analizy ryzyka kredytowego.
7. Aktualnie BIK przetwarza dane osobowe Skarżącego w celu stosowania przez banki metod statystycznych, o których mowa w art. 128 ust. 3 Prawa Bankowego.

Po zapoznaniu się z całością zgromadzonego w sprawie materiału dowodowego Generalny Inspektor Ochrony Danych Osobowych zważył, co następuje:

Ustawa z dnia 29 sierpnia 1997 r. o ochronie danych osobowych (Dz. U. z 2002 r. Nr 101, poz. 926 z późn. zm.), zwana dalej ustawą, określa zasady postępowania przy przetwarzaniu danych osobowych oraz prawa osób fizycznych, których dane osobowe są lub mogą być przetwarzane w zbiorach danych (art. 2 ust. 1 ustawy). W świetle przepisów powołanego aktu prawnego, podstawowym obowiązkiem każdego administratora jest przetwarzanie danych osobowych z zachowaniem przesłanek określonych w ustawie. Wobec okoliczności niniejszej sprawy wskazać należy na przesłanki wymienione w art. 23 ust. 1 ustawy. Przepis ten nakazuje uznać przetwarzanie danych osobowych za dopuszczalne m.in. wtedy gdy osoba, której dane dotyczą wyrazi na to zgodę, chyba że chodzi o usunięcie dotyczących jej danych (pkt 1) oraz gdy jest to niezbędne dla zrealizowania uprawnienia lub spełnienia obowiązku wynikającego z przepisu prawa (pkt 2).

Aktem prawnym zawierającym szczegółowe regulacje dotyczące procesu przetwarzania danych osobowych klientów banków jest przede wszystkim ustawa z dnia 29 sierpnia 1997 r. Prawo bankowe (Dz. U. z 2002 r. Nr 72, poz. 665 z późn. zm.), zwana dalej Prawem bankowym.

Zgodnie z art. 105 ust. 4 Prawa bankowego banki mogą, wspólnie z bankowymi izbami gospodarczymi, utworzyć instytucje upoważnione do gromadzenia, przetwarzania i udostępniania:

- 1) bankom – informacji stanowiących tajemnicę bankową w zakresie, w jakim informacje te są potrzebne w związku z wykonywaniem czynności bankowych oraz w związku ze stosowaniem metod statystycznych, o których mowa w art. 128 ust. 3 oraz w art. 128d ust. 1, 2) innym

instytucjom ustawowo upoważnionym do udzielania kredytów – informacji stanowiących tajemnicę bankową w zakresie, w jakim informacje te są niezbędne w związku z udzielaniem kredytów, pożyczek pieniężnych, gwarancji bankowych i poręczeń. Instytucją utworzoną na podstawie art. 105 ust. 4 Prawa bankowego jest m. in. BIK. Każdy bank ma obowiązek udzielenia informacji stanowiących tajemnicę bankową m. in. innym bankom i instytucjom kredytowym w zakresie, w jakim informacje te są niezbędne w związku z wykonywaniem czynności bankowych oraz nabywaniem i zbywaniem wierzytelności; na zasadzie wzajemności – innym instytucjom ustawowo upoważnionym do udzielania kredytów – o wierzytelnościach oraz o obrotach i stanach rachunków bankowych w zakresie, w jakim informacje te są niezbędne w związku z udzielaniem kredytów, pożyczek pieniężnych, gwarancji bankowych i poręczeń (art. 105 ust. 1 pkt 1 – 1a Prawa bankowego).

W kontekście powołanych przepisów Prawa bankowego nie może zatem budzić wątpliwości legalność udostępnienia danych osobowych Skarżącego przez Bank na rzecz BIK, a także dalszego przetwarzania tych informacji przez ostatni z wymienionych podmiotów - w czasie trwania zobowiązania łączącego Bank i Skarżącego. Powyższe działania należy ocenić jako zgodne z powołanym wyżej art. 23 ust. 1 pkt 2 ustawy o ochronie danych osobowych.

W odniesieniu do kwestii przetwarzania danych osobowych Skarżącego po dokonaniu przez Bank cesji wierzytelności wskazać należy, iż celem i skutkiem cesji wierzytelności jest przejście wierzytelności na nabywcę. W wyniku cesji przechodzi na nabywcę ogół uprawnień przysługujących dotychczasowemu wierzycielowi, który zostaje wyłączony ze stosunku zobowiązaniowego, jaki go wiązał z dłużnikiem. A zatem skutek dokonania przez Bank w dniu 25 kwietnia 2007 r. cesji wierzytelności, Skarżący przestał być dłużnikiem Banku, wobec czego należy traktować zobowiązanie wynikające z umowy zawartej z bankiem, jako wygasłe wobec Banku, a kwestię dopuszczalności przetwarzania danych osobowych Skarżącego po dokonaniu przez Bank cesji wierzytelności należy rozpatrywać w kontekście spełnienia przesłanek z art. 105a ust. 3 i 4 Prawa bankowego.

Zgodnie z art. 105a ust. 3 Prawa bankowego instytucje, o których mowa w ust. 1, mogą przetwarzać informacje stanowiące tajemnicę bankową dotyczące osób fizycznych po wygaśnięciu zobowiązania wynikającego z umowy zawartej z bankiem lub inną instytucją ustawowo upoważnioną do udzielania kredytów, bez zgody osoby, której informacje dotyczą, gdy osoba ta nie wykonała zobowiązania lub dopuściła się zwłoki powyżej 60 dni w spełnieniu świadczenia wynikającego z umowy zawartej z bankiem lub inną instytucją ustawowo upoważnioną do udzielania kredytów, a po zaistnieniu tych okoliczności upłynęło co najmniej 30 dni od poinformowania tej osoby przez bank lub inną instytucję ustawowo upoważnioną do udzielania kredytów o zamiarze przetwarzania dotyczących jej informacji stanowiących tajemnicę bankową, bez jej zgody.

Z ww. przepisów wynika, że jednym z warunków przetwarzania przedmiotowych danych jest – obok wygaśnięcia zobowiązania oraz zwłoki w spłacie zadłużenia, poinformowanie osoby, której dane dotyczą o zamiarze przetwarzania informacji stanowiących tajemnicę bankową, bez jej

zgody. A zatem, mając na uwadze, iż art. 105a Prawa bankowego zaczął obowiązywać w dniu 16 czerwca 2005 r., natomiast Bank dokonał cesji wierzytelności wynikającej z zawartej ze Skarżącym umowy w dniu 25 kwietnia 2007 r. (tj. w dniu sprzedaży wierzytelności), Bank chcąc przetwarzać jego dane osobowe po tej dacie - w celach oceny zdolności kredytowej i analizy ryzyka kredytowego - powinien był poinformować go o zamiarze przetwarzania przedmiotowych danych w BIK po wygaśnięciu zobowiązania bez jego zgody. Tymczasem Bank nie dopełnił ciążącego na nim obowiązku, a więc nie została spełniona przez Bank ww. przesłanka z art. 105a ust. 3 Prawa bankowego. Podkreślić jednak należy, iż z materiału dowodowego zebranego w niniejszej sprawie wynika, iż w związku z upływem w dniu 16 czerwca 2008 r. 3-letniego okresu dostosowawczego przewidzianego w art. 6 ustawy o zmianie ustawy o ochronie informacji niejawnych oraz niektórych innych ustaw, Bank zaprzestał przetwarzania danych Skarżącego w celu oceny zdolności kredytowej i analizy ryzyka kredytowego, wobec nie spełnienia przez Bank przesłanek określonych w art. 105a ust. 3 Prawa bankowego.

Mając natomiast na uwadze, iż aktualnie BIK przetwarza dane osobowe Skarżącego w celu stosowania przez banki metod statystycznych, o których mowa w art. 128 ust. 3 Prawa Bankowego, wskazać należy, na treść art. 105a ust. 4 Prawa bankowego. Zgodnie z tym przepisem, Banki oraz instytucje, o których mowa w art. 105 ust. 4 (m. in. BIK), mogą przetwarzać informacje stanowiące tajemnicę bankową dotyczące osób fizycznych po wygaśnięciu zobowiązania wynikającego z umowy zawartej z bankiem lub inną instytucją ustawowo upoważnioną do udzielania kredytów, bez zgody osoby, której informacje dotyczą, dla celów stosowania metod statystycznych, o których mowa w art. 128 ust. 3. Przetwarzanie informacji stanowiących tajemnicę bankową dla celów stosowania metod statystycznych, o których mowa w art. 128 ust. 3 Prawa bankowego, może być wykonywane przez okres nie dłuższy niż 12 lat od dnia wygaśnięcia zobowiązania (ust 5). Zakres przetwarzanych informacji, o których mowa w ust. 3 i 4, może obejmować dane dotyczące osoby fizycznej lub dane dotyczące zobowiązania (ust 6).

Wobec powyższego stwierdzić należy, iż aktualnie przetwarzanie danych osobowych Skarżącego przez BIK dla celów stosowania metod statystycznych, o których mowa w art. 128 ust. 3 Prawa bankowego, w sytuacji, gdy Bank przetwarza dane osobowe Skarżącego w celach stosowania ww. metod statystycznych oraz przekazał dane osobowe Skarżącego do BIK, wiedząc, iż po wygaśnięciu zobowiązania będą one przetwarzane ww. celach, stanowi realizację uprawnień BIK określonych w przepisach Prawa bankowego, a tym samym znajduje swoje oparcie w art. 23 ust. 1 pkt 2 ustawy o ochronie danych osobowych. Powyższe stanowisko podzielił Wojewódzki Sąd Administracyjny w Warszawie w wyroku z dnia 4 grudnia 2008 r. (sygn. akt II SA/Wa 917/08) stwierdzając: „Nie ulega wątpliwości, iż (...) Biuro Informacji Kredytowej jest instytucją o której mowa w art. 105 ust. 4 ustawy Prawo bankowe, a zatem mieści się w katalogu podmiotów określonych w art. 105a ust. 4 Prawa bankowego. A skoro tak, to przepis ten daje stronie skarżącej [BIK] prawo do przetwarzania danych osobowych dla celów stosowania metod statystycznych bez zgody osoby zainteresowanej. Jednocześnie stanowi samodzielną podstawę do przetwarzania danych osobowych dla tych celów”.

W tym stanie faktycznym i prawnym Generalny Inspektor Ochrony Danych Osobowych rozstrzygnął, jak w sentencji.

Decyzja niniejsza jest ostateczna. Na podstawie art. 21 ust. 1 ustawy o ochronie danych osobowych, stronie niezadowolonej z niniejszej decyzji przysługuje, w terminie 14 dni od dnia jej doręczenia, prawo złożenia do Generalnego Inspektora Ochrony Danych Osobowych wniosku o ponowne rozpatrzenie sprawy (adres: Biuro Generalnego Inspektora Ochrony Danych Osobowych, ul. Stawki 2, 00 – 193 Warszawa).